

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Aleše Sabola a Mgr. Jana Ferneckého v právní věci

žalobce: **G.Z.**,
bytem X

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 3. 8. 2018, čj. MV-73845-4/SO-2018

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. **Předmět řízení**

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „**žalovaná**“) ze dne 3. 8. 2018, čj. MV-73845-4/SO-2018 (dále též „**Napadené rozhodnutí**“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“) ze dne 27. 4. 2018, čj. OAM-774-40/PP-2016 (dále též

„Prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobce a neprodloužil platnost pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie, neboť žalobce přestal splňovat podmínky uvedené v § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“), což je důvodem pro ukončení přechodného pobytu na území podle § 87f odst. 1 téhož zákona, a současně žalobci stanovil lhůtu k vycestování z území České republiky v délce 60 dnů od právní moci rozhodnutí.

II. Rozhodnutí žalované (Napadené rozhodnutí)

2. Žalovaná v odůvodnění Napadeného rozhodnutí rekapitulovala předchozí průběh řízení a sumarizovala závěry vyslovené v Prvostupňovém rozhodnutí.
3. V návaznosti na shrnutí odvolacích námitek se pak žalovaná ztotožnila se závěrem správního orgánu prvního stupně, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro prodloužení doby platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie podle ustanovení §87p zákona o pobytu cizinců, protože v průběhu řízení neprokázal, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců.
4. Žalovaná zdůraznila, že pro správní řízení platí zásada, podle které správní orgány rozhodují podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí, potvrzená rovněž rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, čj. 1 As 24/2011 - 79. Relevantní právní úpravou pro posouzení splnění podmínek pro vydání požadovaného pobytového oprávnění je pak dle žalované zákon platný a účinný v době podání žádosti, resp. v době vydání rozhodnutí (s přihlédnutím k přechodným ustanovením zákona).
5. Žalovaná pak s poukazem na § 87p odst. 1 a 2 a § 87f odst. 1 ve spojení s § 15a zákona o pobytu cizinců konstatovala, že ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce své postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie odvozoval od nezletilého P.E., nar. ..., státního občana České republiky. Matkou nezletilého je podle žalované L.Q., státní příslušnice Čínské lidové republiky, otcem je P.E., nar. ..., státní občan České republiky. Žalobce podle žalované prokázal, že s nezletilým žije ve společné domácnosti, společně s jeho matkou L.Q. a svým synem J., nar. ..., státním příslušníkem Čínské lidové republiky.
6. Žalovaná sdílela závěr správního orgánu prvního stupně, že uvedený vztah nelze podřadit pod žádný z ustanovení § 15a zákona o cizinců předvídaných případů. Žalobce není podle žalovaného otcem nezletilého P., vůči kterému mají rodičovská práva a povinnosti jeho rodiče. Pouhé soužití ve společné domácnosti s občanem Evropské unie přitom podle žalované postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie nezakládá. Správní orgán prvního stupně podle žalované v odůvodnění Prvostupňového rozhodnutí přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, proč žalobce podmínky ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců nesplňuje, a to v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“). Žalovaná doplnila, že ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců s účinností od 18. 12. 2015 již neupravuje vztah „obdobný vztahu rodinnému“, ale „partnerský vztah“. Správní orgán prvního stupně se sice podle žalované v odůvodnění Prvostupňového rozhodnutí

nesprávně na straně 8 zabýval vztahem obdobným vztahu rodinnému, i přes uvedené pochybení však podle žalované dospěl ke správnému závěru, že vztah žalobce jako nevlastního otce nelze podřadit pod ustanovení § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Uvedené pochybení správního orgánu prvního stupně proto podle žalované nemá na výrok rozhodnutí vliv. Dle přesvědčení žalované je zřejmé, že žalobce nemůže mít s nevlastním synem partnerský vztah. Závěr, že žalobce nesplňuje podmínky ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, proto žalovaná považovala za správný a s výše uvedenou výhradou se ztotožnila i s odůvodněním Prvostupňového rozhodnutí.

7. Žalovaná dále považovala skutkový stav za zjištěný v dostatečném rozsahu v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Podle žalované bylo s přihlédnutím k dispoziční zásadě na žalobci, aby buď v žádosti, nebo později v průběhu řízení tvrdil a prokázal všechny skutečnosti rozhodné pro posouzení jeho žádosti, tj. včetně podmínek pro přiznání postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie. Žalobce však podle žalované v řízení neprokázal, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, resp. že nepřestal být rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 87f odst. 1 věta druhá zákona o pobytu cizinců, což je důvodem pro neprodloužení doby platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 87p odst. 2 věta první zákona o pobytu cizinců.
8. Z uvedených důvodů nelze dle žalované souhlasit s výkladem žalobce, že postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie mu bylo v roce 2011 přiznáno navždy. Prodloužit platnost pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie lze podle žalované z logiky věci pouze žadateli, který je i v době vydání rozhodnutí „rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců“. Výklad žalobce o doživotním přiznání uvedeného postavení bez ohledu na okolnosti (např. dosažení určitého věku, rozvod manželství) nemá žádnou oporu ani v zákoně, ani v právní teorii. Výklad zastávaný žalobcem by činil výše uvedená ustanovení zákona o pobytu cizinců podle žalované nadbytečnými, což jistě nebyl úmysl zákonodárce. Žalovaná trvala na tom, že v řízení o každé žádosti, tedy i žádosti o prodloužení doby platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie, žadatel musí prokázat splnění všech zákonných podmínek, včetně toho, že na jeho straně nejsou důvody pro zamítnutí žádosti. Žalobce však podle žalované v projednávaném případě neprokázal, že by se na něho vztahovala některá z výjimek uvedených v ustanovení § 87f odst. 2 zákona o pobytu cizinců, ani ze spisového materiálu pak taková možnost nevyplývá.
9. Rovněž ze systematického zařazení ustanovení §87p zákona o pobytu cizinců do části I Hlavy IVa, která upravuje „pobyt občana Evropské unie a jeho rodinných příslušníků na území“, je dle žalované zřejmé, že pobytové oprávnění podle uvedeného ustanovení může být vydáno pouze rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie. Žalovaná zopakovala, že správní orgány rozhodují podle skutkového a právního stavu ke dni vydání rozhodnutí; tato zásada sice nevyplývá výslovně ze správního řádu, ale lze jí dle žalované dovodit z dalších ustanovení správního řádu, k čemuž dospěl i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 7. 4. 2011, čj. 1 As 24/2011 - 79 . Žalobce proto podle žalované nemůže úspěšně žádat o prodloužení doby platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie, když jím už není.

10. Uvedený výklad pak podle žalované není z jí vyložených důvodů v rozporu ani se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „**Směrnice**“). Směrnice řeší podle žalované případy, kdy cizinci bylo na základě vztahu s občanem Evropské unie již vydáno povolení k pobytu, a takto nabytá pobytová oprávnění chrání tak, že není možné je, zjednodušeně řečeno, zrušit. V tomto smyslu byla směrnice implementována do zákona o pobytu cizinců a v souladu s ní není podle žalované např. rozvod manželství s občanem Evropské unie, úmrtí občana Evropské unie ani rozchod druhá a družky, z nichž jeden je občanem Evropské unie, zákonným důvodem pro zrušení již získaného pobytového oprávnění (s určitými výjimkami). Tato úprava nicméně podle žalované souvisí se „zachováním pobytového oprávnění“ cizince, nikoliv se „zachováním postavení cizince jako rodinného příslušníka občana Evropské unie“. V Prvostupňovém rozhodnutí není dle žalované zpochybňováno, že žalobce na území pobýval na základě povolení k přechodnému pobytu. Žalobce však podle přesvědčení žalované nesplňuje základní podmínku pro vyhovění žádosti, neboť za současně platné a účinné právní úpravy, která na projednávaný případ dopadá, není rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu zákona o pobytu cizinců. Podle žalované tedy nepostačuje, že žalobci bylo postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie přiznáno v minulosti v souvislosti s jinou jeho žádostí; podmínky pro vyhovění žádosti, včetně postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie, musí žalobce podle žalované prokázat a tyto podmínky musí splňovat i v době vydání správního rozhodnutí.

III. Žaloba

11. Žalobce v podané žalobě uvedl, že je manželem občanky Čínské lidové republiky, přičemž žije téměř deset let s manželkou a jejím nezletilým synem, který je občanem České republiky, ve společné domácnosti. Konstatoval, že se svou žádostí domáhal prodloužení doby platnosti (nikoli nového) povolení k přechodnému pobytu podle § 87 zákona o pobytu cizinců, přičemž měl za to, že vydáním povolení k přechodnému pobytu na území ČR v roce 2011 „*mu bylo uděleno právní postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a) zákona č.326/1999Sb., ve znění účinném do 18.12.2015*“.
12. Žalobce nesouhlasil se závěry správních orgánů. Poukazoval na to, že v řízení bylo prokázáno, že vede společnou domácnost se svojí manželkou a dětmi, především pak s nezletilým synem, který je občanem České republiky. Žalobce namítal, že „*postavení rodinného příslušníka EU získal od 1.3.2011 dle platného zákona v tehdejší době, stále platí dosud a ta novela zákona se ho nevztahuje*“. Žalobce měl za to, že účelem novelizace ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců bylo omezit a upřesnit kritéria pro postavení rodinného příslušníka občana EU „*jen pro ty, kteří teprve požádají o toto postavení, nikoli zpětné uplatnění na ty, kteří již toto postavení získali*“.

IV. Vyjádření žalované

13. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 10. 10. 2018 setrvala na závěrech uvedených v Napadeném rozhodnutí, na které zcela odkázala.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal. O podané žalobě soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s rozhodnutím ve věci bez jednání souhlasili (souhlas žalobce byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou s. ř. s. presumován).
15. Soud připomíná, že žalobce v rámci podané žaloby žádal soud o přiznání odkladného účinku žalobě, přičemž soud svým usnesením ze dne 1. 10. 2018, čj. 10 A 127/2018 - 15, návrhu nevyhověl a žalobě odkladný účinek nepřiznal.
16. V posuzované věci správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobce a neprodloužil mu dobu platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie, neboť žalobce přestal splňovat podmínky uvedené v § 15a zákona o pobytu cizinců.
17. Podstata sporu mezi účastníky tkví se zřetelem k uplatněným žalobním námitkám v posouzení otázky, zda správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, pokud při rozhodování o žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie vycházely z § 15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015, tedy ve znění změn provedených zákonem č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 314/2015 Sb.“). Zatímco žalobce byl přesvědčen, že mu z důvodu předchozího vydání povolení k přechodnému pobytu bylo přiznáno postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie, které mu nelze v důsledku legislativní změny odejmout, žalovaná trvala na tom, že správní orgány byly povinny ke změnám v § 15a zákona o pobytu cizinců přihlédnout, přičemž žalobce v řízení neprokázal, že by byl rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle 15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném v okamžiku rozhodování správních orgánů.
18. Podle § 87p odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015 platí, že „k žádosti o prodloužení doby platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie je žadatel povinen předložit náležitosti podle § 87a odst. 2 písm. a), d), e) a doklad potvrzující, že pobývá na území společně s občanem Evropské unie, nebo že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 87f odst. 2; pokud došlo ke změně podoby žadatele, je dále povinen předložit fotografie odpovídající jeho skutečné podobě“
19. Z odstavce 2 tohoto ustanovení se podává, že „Ministerstvo dobu platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana, Evropské unie neprodlouží, shledá-li důvod pro ukončení přechodného pobytu na území podle § 87f. Pokud ministerstvo neprodlouží pobytovou kartu rodinného příslušníka občana Evropské unie, je ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o neprodloužení doby platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie přechodný pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie ukončen; ministerstvo tuto

skutečnost uvede v odůvodnění rozhodnutí; ustanovení § 87f odst. 4 a 5 se použije obdobně. Shledá-li ministerstvo v řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie důvod pro neprodloužení doby platnosti pobytové karty, poučí žadatele nejpozději ve výzvě k vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí o této skutečnosti a o důsledcích neprodloužení pobytové karty uvedených ve větě druhé.“

20. Podle § 87f odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015 „Ministerstvo ukončí rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie1b), který sám není občanem Evropské unie, přechodný pobyt na území, pokud o to rodinný příslušník občana Evropské unie požádá. Přechodný pobyt rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie, ministerstvo dále ukončí, pokud přestal splňovat podmínky uvedené v § 15a nebo přestal na území pobývat společně s občanem Evropské unie, zejména pokud občan Evropské unie ukončil svůj pobyt na území nebo mu byl přechodný pobyt na území zrušen, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života rodinného příslušníka občana Evropské unie“.
21. Podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. 12. 2015 platilo, že „ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti“.
22. Podle § 15a odst. 4 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. 12. 2015 platilo, že „ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky“.
23. Z § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015 se přitom podává, že „rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho
 - a) manžel,
 - b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, o kterého skutečně pečuje,
 - c) potomek mladší 21 let nebo takový potomek manžela občana Evropské unie a
 - d) potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt“.
24. Podle odstavce 2 uvedeného ustanovení pak platí, že „za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že
 - a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud
 1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,
 2. je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči

závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, nebo

3. se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, nebo

b) má s občanem Evropské unie trvalý partnerský vztah, který není manželstvím, a žije s ním ve společné domácnosti; při posuzování trvalosti partnerského vztahu se zohlední zejména povaha, pevnost a intenzita vztahu“.

25. Podle odstavce 3 tohoto ustanovení pak shodně jako za předchozí právní úpravy platí, že ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.
26. Žalobce se ve své žalobní obraně fakticky omezil na jedinou žalobní námitku, když namítal, že pokud mu bylo postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie přiznáno v roce 2011 dle tehdy účinné právní úpravy, nemohla být jeho žádost o prodloužení platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie zamítnuta s odůvodněním, že žalobce nesplňuje podmínky dle § 15a zákona o pobytu cizinců ve znění změn provedených zákonem č. 314/2015 Sb.
27. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce podal žádost o prodloužení platnosti pobytové karty občana Evropské unie dne 19. 1. 2016, tedy za účinnosti zákona o pobytu cizinců ve znění změn provedených zákonem č. 314/2015 Sb. Podáním žádosti bylo v souladu s § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno správní řízení o této žádosti.
28. Soud přisvědčuje žalovanému, že pro rozhodování správních orgánů o žádosti je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí. Uvedený závěr přitom platí i pro rozhodování odvolacího správního orgánu. Soud na tomto místě pro větší stručnost poukazuje na závěry vyslovené v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, čj. 1 As 24/2011 - 79, a ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 68/2008 - 126. V posuzované věci přitom nejde o žádný z výjimečných případů, kdy se uvedené pravidlo neuplatní.
29. Nelze jistě vyloučit, že by správní orgány obecně mohly v určitých případech vycházet při svém rozhodování v řízení o žádosti z již neúčinné právní úpravy, a to např. tehdy, pokud by z právní úpravy platné a účinné v době jejich rozhodování vyplývalo, že se s ohledem na intertemporální pravidla mají při rozhodování řídit např. odlišnou právní úpravou účinnou v době podání žádosti, případně k jinému okamžiku v minulosti.
30. O žádný takový případ se však, jak vyplývá již z výše uvedeného, nejedná. Žalobce v nyní posuzované věci podal žádost za účinnosti zákona o pobytu cizinců ve znění změn provedených zákonem č. 314/2015 Sb., tedy právní úpravy, která se v rozhodných aspektech nijak neliší od právní úpravy účinné v době rozhodování správních orgánů. Nelze tedy pochybovat o tom, že v řízení o podané žádosti bylo třeba postupovat podle zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015.
31. Pro posouzení věci tak bylo s ohledem na § 87p odst. 2 ve spojení s § 87f odst. 1 zákona o pobytu cizinců klíčové, zda žalobce nadále splňuje podmínky pro postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie vyplývající z § 15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015.

32. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobci bylo postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie v roce 2011 přiznáno se zřetelem k jeho vztahu k nezletilému P.E. podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. 12. 2015. Žalobci tedy bylo v roce 2011 podle tehdy účinné právní úpravy přiznáno postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie proto, že hodnověrným způsobem doložil, že má s nezletilým P.E., občanem Evropské unie, trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.
33. Soud přitom plně přisvědčuje žalované, že právě uvedená kategorie osob, kterým náleží postavení rodinných příslušníků občanů Evropské unie, již od 18. 12. 2015 nadále není součástí národního právního řádu, když zákon o pobytu cizinců ve znění změn provedených zákonem č. 314/2015 Sb. s kategorií dříve upravenou v § 15a odst. 3 písm. b) zákona, tedy s kategorií „vztahu obdobného vztahu rodinnému“, nepočítá.
34. Uvedené ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců tedy po změně provedené zákonem č. 314/2015 Sb. nově v návaznosti na Směrnici (čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 2 Směrnice) a související rozhodovací praxi Soudního dvora Evropské unie upravuje okruh rodinných příslušníků a dalších oprávněných osob, kterým náleží postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie, poněkud odlišně. I ze zvláštní části důvodové zprávy k zákonu č. 314/2015 Sb. v tomto směru vyplývá, že *„současná praxe je poznamenána četnými problémy s výkladem stávajícího ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, který definuje pojem rodinného příslušníka občana Evropské unie. Současně je třeba tuto definici přizpůsobit aktuální judikatuře Soudního dvora Evropské unie.“*

Okruh rodinných příslušníků je v odstavci 1 stanoven v souladu s čl. 2 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS a judikaturou Soudního dvora.

(...)

V odstavci 2 jsou pak v souladu s čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES definovány další kategorie osob, které jsou považovány za rodinné příslušníky občanů Evropské unie. Směrnice nestanoví právo na pobyt těchto osob, členské státy musí pouze stanovit jasná kritéria, která umožní těmto osobám obdržet řádně odůvodněné rozhodnutí, které podléhá soudnímu přezkumu. Členské státy mají velkou diskreční pravomoc ohledně stanovení těchto kritérií (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 5. září 2012 ve věci C-83/11 Rahman). Navrhovaná úprava však stejně jako ta dosavadní tyto osoby považuje za rodinné příslušníky občanů Evropské unie“.

35. Zákon o pobytu cizinců ve znění změn provedených zákonem č. 314/2015 Sb. tak mj. zúžil okruh oprávněných osob, kterým náleží postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie, když z ustanovení § 15a odst. 3 [nově odst. 2) písm. b)] zákona byl vypuštěn pojem „trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému“, který byl nahrazen pojmem „trvalý partnerský vztah“. Soud se přitom v tomto směru ztotožňuje s žalovaným, že zákon o pobytu cizinců tak nepřiznává postavení další oprávněné osoby, resp. postavení

rodinného příslušníka občana Evropské unie všem osobám, které vedle partnerů samotných mohou tvořit rodinu.

36. Uvedená úprava pak v žádném ohledu neodporuje ani čl. 2 odst. 2 a čl. 3 odst. 2 Směrnice, neboť ani z těch nijak nevyplývá, že by mělo být žalobci na daném skutkovém půdorysu přiznáno postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie.
37. Soud přitom v reakci na žalobcem uplatněné námitky zdůrazňuje, že klíčovou pro právě posuzovanou věc je absence takové právní úpravy, z níž by explicitně vyplývalo, že by pro kladné rozhodnutí o žádosti o prodloužení platnosti pobytové karty vydané za účinnosti předchozí právní úpravy osobě splňující podmínky dle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. 12. 2015 postačovalo splnění, resp. pokračující plnění původních podmínek, tedy prokázání, že vztah cizince a občana Evropské unie (občana ČR) nadále naplňuje znaky vztahu obdobného vztahu rodinnému. Takové pravidlo ze zákona č. 314/2015 Sb. nevyplývá. Žádné takové ustanovení, z něhož by uvedené závěry plynuly, popř. z něhož by se podávalo, že pokud žalobci v minulosti bylo podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 17. 12. 2015 přiznáno postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie, nelze mu je v budoucnu odebrat, pak není obsaženo ani v zákoně o pobytu cizinců, ve Směrnici ani v jiném právním předpisu.
38. Z ustanovení § 87p odst. 2 ve spojení s § 87f odst. 1 zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění naopak zřetelně plyne, že platnost pobytové karty nelze prodloužit, je-li shledán důvod pro ukončení přechodného pobytu na území, kterým je mj. i případ, kdy cizinec přestane splňovat podmínky uvedené v § 15a tohoto zákona. Právě o takový případ se přitom v nyní posuzované věci z dříve vyložených důvodů jednalo.
39. Soud pro úplnost nad rámec nezbytného odůvodnění k argumentaci žalobce podotýká, že na případ žalobce nedopadá žádná z výjimek upravených v ustanovení § 87f odst. 2 zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění. Žalobce ostatně v tomto směru ani ničeho nenamítá. Soud přitom zdůrazňuje, že právě ustanovení § 87f odst. 2 zákona o pobytu cizinců obsahuje v návaznosti na Směrnici výčet případů, v nichž cizinci nelze i přes změnu okolností ukončit přechodný pobyt povolený mu dříve jako rodinnému příslušníkovi občana EU a v nichž tedy cizinec nesmí přijít o dříve přiznané postavení rodinného příslušníka občana EU. V posuzované situaci se však o žádný z tam uvedených případů nejedná.
40. Soud konstatuje, že argumentace žalobce, dle níž na něj důsledky novelizace provedené zákonem č. 314/2015 Sb. nedopadají, nemá zákonnou oporu. Žalobcem zastávaný závěr ze shora popsanych důvodů z relevantní právní úpravy nevyplývá. Jak bylo uvedeno výše, žalobci by bylo lze přisvědčit pouze v případě, kdy by zákonodárce v zákoně č. 314/2015 Sb., popř. v jiném právním předpise, výslovně stanovil pravidlo, dle něhož by jednou přiznané postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie trvalo i nadále. Takové pravidlo však právní úprava postrádá, přičemž naopak platí, že nejsou-li dány výjimky v § 87f odst. 2 zákona o pobytu cizinců, je třeba zkoumat, zda cizinec nepřestal splňovat podmínky v § 15a tohoto zákona. Z vyložených důvodů je přitom při posouzení této otázky třeba s ohledem na pravidla časové působnosti právních norem vycházet ze znění účinného od 18. 12. 2015.

41. Žalobce v podané žalobě nezpochybňuje, že podmínky pro přiznání postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie vyplývající z § 15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015 nesplňuje. Ani soud pak o tom, že žalobce přestal v důsledku změn provedených zákonem č. 314/2015 Sb. podmínky pro přiznání postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie splňovat, nemá sebemenší pochybnosti.
42. Správní orgány proto postupovaly v souladu se zákonem, pokud žádost o prodloužení platnosti pobytové karty podle § 87p odst. 2 ve spojení s § 87f odst. 1 a § 15a zákona o pobytu cizinců ve znění účinném od 18. 12. 2015 zamítly.
43. Na základě všech shora uvedených skutečností Městský soud v Praze žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
44. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalované pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 4. června 2020

Mgr. Martin Lachmann
předseda senátu

